

מרדכי הורוביץ גילוי אמריקה

(הישראלים צריכים לשכוח ישראל הגדולה" — רבני ג'יימס בייקר ככנס פעילי איפא"ק).
אנו עדים לפתיחתו של עידן חדש ביחסי ישראל-ארצ"ב. במערך החדש שנוצר, ישראל

מתקבל הרושם שארה"ב עשתה הערכה מחדש של מדיניותה כלפי ישראל. ההערכה מחדש" שכל כך הפחידה את הפוליטיקאים הישראלים בעבר, היא היום עובדה קיימת. יתר על כן — הערכה מחדש זו גובשה ע"י

ג'יימס בייקר (מימין) עם יצחק שמיר, הנכרה מחודש" לבטול הסיוע ונטישת ישראל

היא ברך החוצה ממעגלי החסד של ידידתנו הגדולה". בזה אין כמעט ספק. אולי מוגזם לומר שישראל כבר לגמרי לא ררושה לאמי ריקאים. עם זאת ברור שאין בה עוד אותו צורך חיוני לארה"ב כפי שהיה בעבר. המהפך לרעה ביחסי ישראל-ארצ"ב אינו גחמה של הממשל הנוכחי. הוא מעוגן בצורה הגיונית

הממשל הנוכחי כאקט חריצדרי, בלי לשתף את ישראל, כאשר זו נתבעת בגסות וכבדרי סאליות שאין דומה להן ביחסים בין מדינות ידידות, לקבל ללא עוררין את מדיניותו האני טיישראלית החדשה של הממשל. מדיניות רצופה שעיקרה התקרבות לערבים, היענות לתיבעותיהם וגימורה ההדרגתי של ישראל

213

בסוף השבוע האחרון שוב ביצע ערבי רצח המוני בדרום ת"א. במהלך השבוע שחלף הרגו רעולי הפנים עוד 5 תושבים בשטחים. ספירת "דיעה אחרת" מראה כי מאז סרוין מאורעות האלימות הערי בית ב-9.12.78 קטל הטרור 213 נשים וגברים, יהודים וערבים, לסי הסירות הבא:

- 168 ערבים נורו נדקרו ונשרפו בידי אחיהם.
- 45 יהודים נרצחו.
- 1 חייל ישראלי נעדר.

שברית המועצות אינה רוצה עוד לכבוש את העולם, היא כבר לא זקוקה לקובה. מאחר שברית המועצות כבר אינה מסכנת באופן משמעותי את שדות הנפט במזרח התיכון, אין ארה"ב זקוקה עוד לישראל. גרורות ומשרתים עולים הרבה כסף. בתקופה של הרפיית מתיחות עמוקה אין הם שווים את הכסף שהם עולים. מה גם שלידדות עם ישראל יש גם מחיר פוליטי כבד מאחר שהיא מקוממת נגד ארה"ב את כל מדינות ערב וזאת בתקופה שבה העולם צפוי שוב לתלות מוחלטת בנפט הערבי.

אלה הסיבות שבגללן ארה"ב רוצה להתנ" ער מישראל. פרסום הגילויים בדבר קשרי ישראל עם דרום אפריקה מצביע בכיוון זה. לפי החוק האמריקאי מדינה המקיימת קשרים עם דרום אפריקה אינה זכאית לסיוע. כארץ מפרשים את הפרסום כרמז לישראל שהסיוע יופסק אם זו לא תסכים לתוכנית חמש הנ" קורות של בייקר. ואולם — אם זו היתה הכוונה לא היה צורך בפרסום. איום בחרי חררים בדבר הפסקת הסיוע היה יכול להוות אמצעי לחץ לא פחות אפקטיבי מהפרסום.

ולגיטימית ביחסים הגלובאליים החדשים שנוצרו בין המעצמות בעקבות קריסתו האי דיאלוגית והכלכלית של הגוש המזרחי. פועל פה כלל של יחס הפוך: ככל שהיחסים בין המעצמות ומשרתות-אימפריאליים כגון קובה או מדינת ישראל המפא"ת המוסיפה להתקיים, במידה רבה, עד היום תחת שלטון הליכוד. ברית המועצות אינה רוצה עוד לייצא את המהפכה ולכבוש את העולם. היא אינה רוצה עוד לכבוש דבר. כל שאיפתה היא להוסיף ולהתקיים וספק גם אם שאיפה צנועה זו תוכל להתגשם. אנדריי אמלריק החטיא בעשר שנים כאשר נתן לספרו את השם הנבר אי רוב ההשראה: "התתקיים ברית המועצות בשנת 1984?" הוא היה צריך לדבר על שנת 1994.

תקופה של הרפיית מתיחות עמוקה בין מזרח הגדולה, כפי שאנו עדים לה היום, אינה שעתם הגדולה של גרורות ומשרתים. מאחר

לפרסום הגילויים אין שום קשר לתוכנית בייקר. הפרסום יצר מצב העשוי לחייב את הממשל להפסיק את הסיוע לישראל בין אם זו תקבל את תוכנית בייקר ובין אם תרחה אותה. כבר עכשיו מתחולל מסע ציבורי נועם נגד ישראל בבית המחוקקים האמריקאי ובתקשורת. התוצאה עלולה להיות בלתי הפיכה, רהיינו — שהממשל לא יוכל להעניק סיוע לישראל גם אם ירצה בכך כי הוא מנוע בחוק מלעשות זאת. במקרה כזה, גם אם ישראל תקבל את חמשת הנקודות של בייקר לא יהיה בכך כדי להשיב את הסיוע על כנו. אין מנוס מהמסקנה שארה"ב פרסמה את הגי" לויים בדבר קשרי ישראל עם דרום אפריקה משום שהיא מעוניינת להפסיק את הסיוע לישראל. קשירת הצעד הזה עם תוכנית בייקר היא תכסיס המאפשר לה להציג את הפסקת הסיוע כעונש לישראל על עקשנותה. ארה"ב תוכל לטעון כי ישראל נטלה לעצמה צרה זו כמו ידיה. כאשר זו המדיניות האמריקאית לא תצמח לישראל כל תועלת מוויתר רים. יחסה המיוחד של ארה"ב, כפי שהיה בעבר, יאבד לה גם אם תפליג בווייתורים.

מן התכסיס שהממשל קטל לאחורונה, מעי צבי מדיניות החוץ של ישראל, אם יש דבר כזה, יכולים ללמוד משהו על האופן שבו מת" כוונת ארה"ב לבצע את המדיניות של נטישת ישראל, רהיינו — להפעיל לחץ ללא רחם על ישראל בעת המו"מ על תוכנית השלום של ראש הממשלה, תוך ניצול נקודות השכירה, כאשר ישראל לא תוכל בשום פנים ואופן לקבל את תביעותיהם של האמריקאים, כתירוץ לצעדים שיעמיקו את ההתנתקות והצדקת ההתנתקות בעקשנותה של ישראל. מדינת ישראל היא עכשיו לברה בורה. לו היתה לה מנהיגות ראוייה לשמה היא היתה נוהגת מראשית ימיה כאילו היא לברה בורה. לאחר שהתרגלה לסמוך על זרים צפויה למדינת ישראל עכשיו תקופה קשה מאוד של הסתגלות למצבה החדש.

רענון לוריא מדבר:

"כנראה שהרחקנו לכת הפעם, כבוד הנשיא דה-קלרק..."